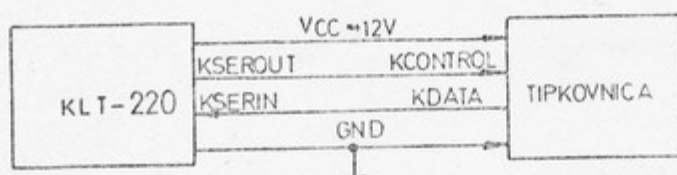

1. Splošni opis .....
2. Osnovne tehnične lastnosti .....
3. Opis delovanja .....
- 3.1. Enočipni mikroračunalnik 8031 s programskim pomnilnikom .....
- 3.2. Stikalna matrika z vmesniki .....
- 3.3. Vmesniki za indikatorske lučke in zvonec ..
- 3.4. Vmesnika za komunikacijo s KLT-220.....
4. El.shema
5. Kapice tipk
6. Priključni konektor na terminal
- 6.1. Seznam signalov na konektorju

1. Splošni opis

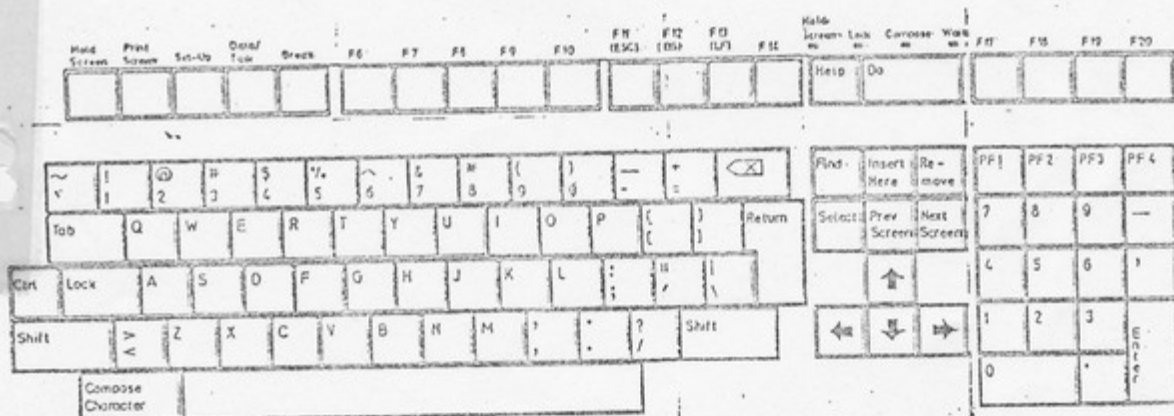

Slika 1.1.: Povezava med logično kartico terminala in tipkovnico

Tipkovnica je vhodna enota terminala. S pomočjo tipk vnašamo podatke (znake) v terminal in s tem posredno v računalnik. Hkrati pa ima tipkovnica še indikatorske lučke, s katerimi logična kartica terminala (KLT-220) označi trenutno stanje terminala.

Tipkovnica je serijsko povezana s KLT-220, kar pomeni, da se serijsko kodirani znaki prenesejo v KLT-220 po eni žici, ukazi za tipkovnico, ki so tudi serijsko kodirani, pa se v tipkovnico prenesejo po drugi žici. Povezava med njima je narisana na sliki 1.1. Tipkovnica je inteligentna, njen sestavni del je enočipni mikroročunalnik. Vse funkcije, ki jih opravlja, so realizirane s programsko opremo.

Razpored tipk in indikatorskih lučk ustreza VT 220 standardu in ga lahko vidimo na sliki 1.2.

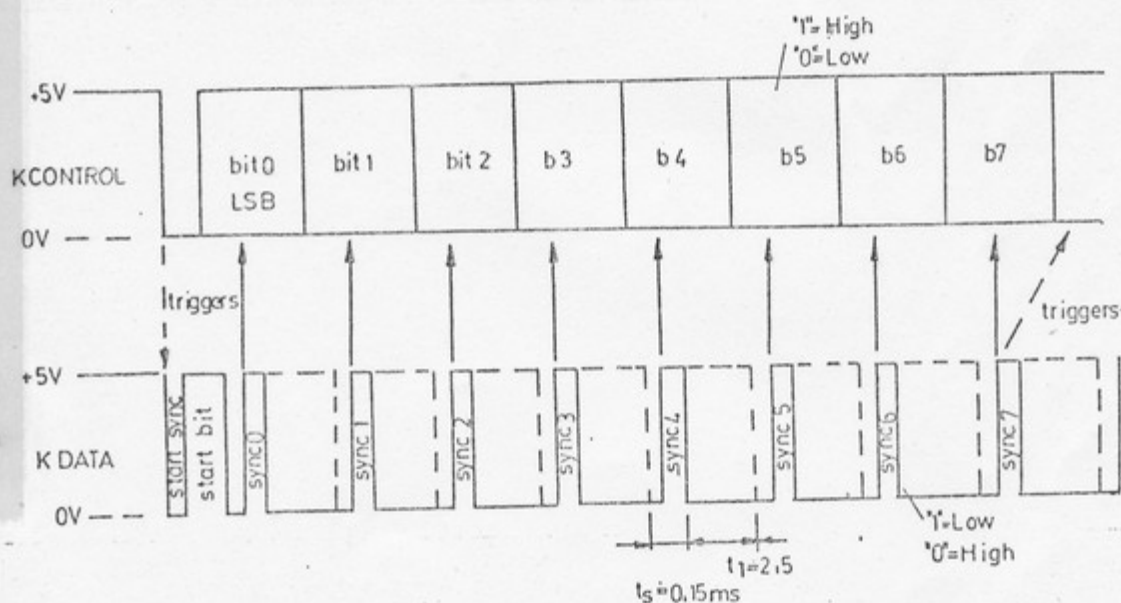

Slika 1.2.: Razpored tipk in indikatorskih lučk tipkovnice

2. Osnovne tehnične lastnosti

- Osnovni sestavni element tipkovnice je enočipni mikroračunalnik 8031.
- Programska oprema tipkovnice se nahaja v 4 K zlogih zunanjega programskega pomnilnika (EPROM).
- Tipke so mehanska stikala z vgrajenimi (Cherry) ali dodatno vstavljenimi (Tipro) diodami.
- Indikatorske lučke so led diode.
- Zvočni signal je generiran preko piezzo zvočnika in sicer ločimo dva časovno različna dolga tona:
  - a) krajši (keyclick) in
  - b) daljši (alarm - bell).
- Napajanje in poraba: 12 V +/- 5 %, 0,600 A
- Serijski vhodi in izhodi so obremenjeni z enim TTL bremenom.
- Časovni potek vhodno izhodnih signalov je narisan na sliki 2.1.
- Kode tipk so posebne, značilne izključno za standard VT 220.
- Ločimo različne tipe tipkovnic:

- a) ameriška QWERTY
- b) nemška QWERTZ
- c) francoska AZERTY in
- d) jugoslovanska QWERTZ

Slika 2.1.: Časovni potek vhodno izhodnih signalov

KCONTROL - vhod v tipkovnico
KDATA - izhod iz tipkovnice

logična "0" = 0 V
logična "1" = 5 V

Logični nivoji:

logična "0" = 0 V
logična "1" = 5 V

3. Opis delovanja

Osnovni del aparature opreme tipkovnice je enočipni mikroračunalnik 8031, zaradi česar govorimo, da je tipkovnica inteligentna. Enočipni mikroračunalnik izvaja vse funkcije tipkovnice pod nadzorom programa v programskem pomnilniku. S spremembo programske opreme lahko spremenimo lastnosti tipkovnice. Osnovna značilnost programske opreme je, da generira kodo tipke, ki je v določenem trenutku pritisnjena in jo serijsko pošlje KLT-220.

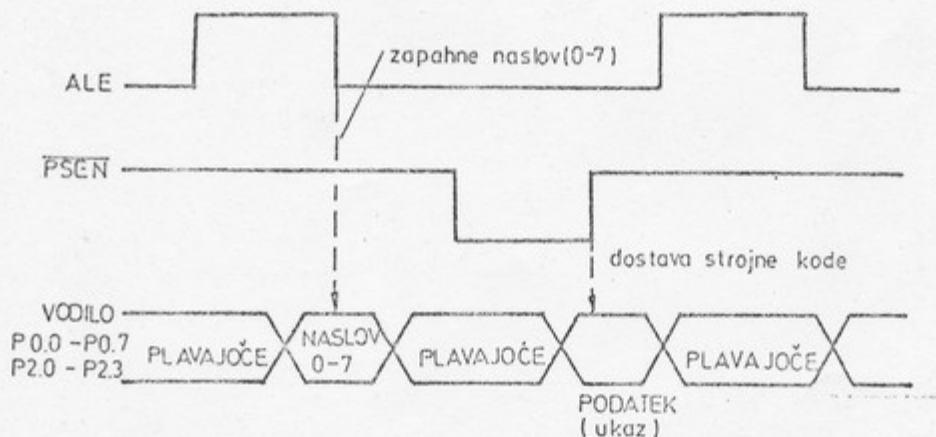
Hkrati pa tipkovnica serijsko sprejema kodirane ukaze od KLT-220 in izvede ustrezno akcijo, ki jo ukaz zahteva.

Enočipni mikroračunalnik 8031 je izredno primeren za aplikacijo kot je tipkovnica, saj ima poleg drugega tudi dvaintrideset paralelnih vhodov/izhodov, kar močno zmanjša potrebo po dodatni aparaturni opremi.

S pomočjo blokovne sheme in stikalnega načrta, ki sta dodana v prilogi, lahko razložimo delovanje aparature opreme tipkovnice, razdeljene na štiri osnovne sestavne dele:

- enočipni mikroračunalnik 8031 s programskim pomnilnikom,
- stikalna matrika z vmesniki
- vmesniki za indikatorske lučke in zvonec
- vmesniki za komunikacijo s KLT-220

3.1. Enočipni mikroračunalnik 8031 s programskim pomnilnikom

Slika 3.1.1.: Časovni potek signalov dostave ukaza (instrukcije) iz EPROMA v enočipni mikroračunalnik

Mikroračunalnik 8031 spada v družino osembitnih enočipnih mikroračunalnikov. Zanj je značilno predvsem:

- multipleksirano podatkovno in naslovno vodilo in
- dvaintrideset paralelnih vhodov/izhodov.

Vhodi/izhodi P0.0 - P0.7 so multipleksirani med osem podatkovnih in osem naslovnih linij (slika 3.1.1).

Na vodilu P0.0 - P0.1 se najprej pojavi spodnjih osem bitov naslova za EPROM. Te signale zapahne zadnja fronta signala ALE v zapah LCH1 (IC 13).

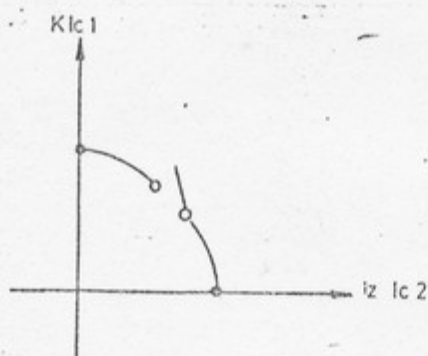
S prednjo fronto signala PSEN odčita mikroračunalnik en zlog ukaza v interni ukazni register.

Programski pomnilnik je EPROM tipa 2732 (IC 12).

Sistemska uro generira procesor interno, od zunaj je priključen le kristal Q1 z resonančno frekvenco 11,0592 MHz.

3.2. Stikalna matrika z vmesniki

Osrednji del tipkovnice je stikalna matrika z vmesniki, preko katerih mikroračunalnik dosega matriko. Matrika ima osem stolpcev in šestnajst vrstic, sestavlja pa jo sto pet tipk. Na sliki 3.2.1 vidimo, kako je vsaka tipka povezana v matriko.

Slika 3.2.1.: Vezava tipke v matriko

Pri skaniranju matrike mikroračunalnik generira zaporedne binarne vrednosti na izhodih P1.0 - P1.2 od 000 do 111 in na izhodih P2.4 - P2.7 binarne vrednosti od 0000 - 1111. Signali z izhodov P1.0 - P1.2 so povezani na vhode A, B, C multiplexorja/demultiplexorja (IC 1), ki določa vhod (D0 - D7), katerega nivo se prenese na izhod multiplexorja/demultiplexorja. Signali z izhodov mikroračunalnika P2.4 - P2.7 pa so povezani na vhode dekoderja (IC 2), ki postavi določen izhod na visok nivo.

Ob pritisku tipke se visok nivo z izhoda dekoderja prenese na določen vhod multipleksorja/demultipleksorja, hkrati pa tudi na njegov izhod. Visok nivo na izhodu programsko detektiramo, kar nam omogoči, da preberemo kodo trenutno pritisnjene tipke. Enočipni mikroračunalnik lahko sedaj programsko s pomočjo pretvorne tabele prekodira kodo tipke v kodo, ki je veljavna po VT 220 standardu in jo shrani v notranji vmesni pomnilnik. Ob zahtevi s KLT-220 pa jo serijsko pošlje.

3.3 Vmesniki za indikatorske lučke in zvonec

Enočipni mikroračunalnik krmili indikatorske lučke s pomočjo svojih izhodov P1.4 - P1.7 in vmesnika, medtem ko zvonec krmili s pomočjo izhodov P3.0, P3.3 - P3.5 in vmesnika.

Signali z izhodov P1.4 - P1.7 so povezani na vhode BUF (IC 3), ki ga predstavlja invertirani vmesnik 4049. Njegovi izhodi potem krmilijo štiri indikatorske lučke. Kadar hoče mikroračunalnik spremeniti stanje indikatorskih lučk, spremeni stanje na omenjenih izhodih.

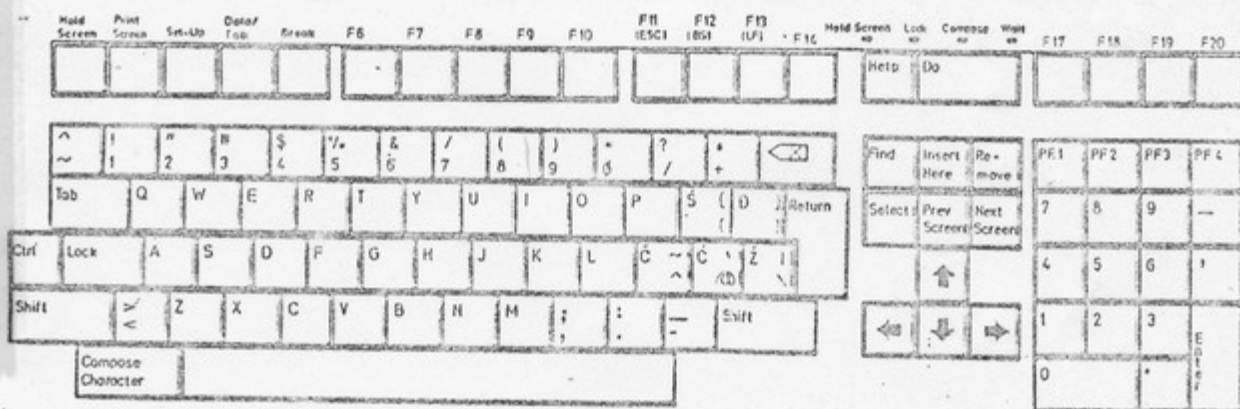
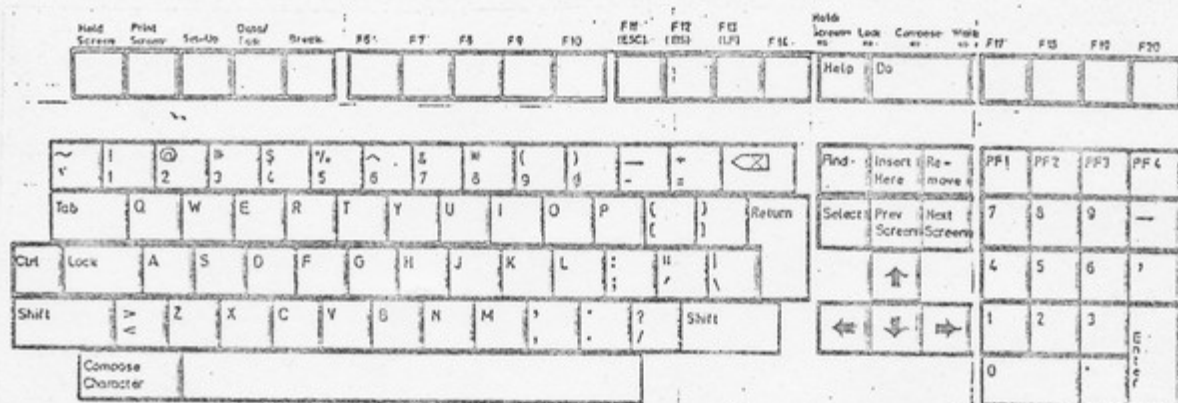
Signali z izhodov mikroračunalnika P3.0 in P3.3 - P3.5 so povezani na BUF, ki ga sestavlja inverter 7405 (IC 7) in timer NE 556 (IC 8), katerih izhodi so preko tranzistorja povezani na piezzo zvočnik, ter tako določajo višino tona generiranega zvočnega signala. Mikroračunalnik glede na dolžino trajanja signalov z nizkim logičnim nivojem na izhodih P3.0 in P3.3 - P3.5 generira dva različna zvočna signala:

- indikacija pritiska tipke (keyclick) in
- zvonec (bell).

3.4 Vmesnika za komunikacijo s KLT-220

Vmesnika BOUT (IC 5) in BIN (IC 9) sta linijska ojačevalca. Izhod mikroračunalnika TXD preko vmesnika BOUT generira izhodni signal, ki se po žici KDATA pošlje znak v KLT-220. Ukaz iz KLT-220 pa mikroračunalnik sprejme preko vmesnika BIN in vhoda P3.2. Časovni potek obeh signalov pa lahko vidimo na sliki 2.1 v drugem poglavju.

5. Kapice tipk

6. Priključni konektor na terminal

Tipkovnico priključimo na logično kartico terminala preko kabla, ki ga zaključuje 5- polni DIN konektor.

6.1. Seznam signalov na konektorju

1. KCONTROL	(vhod)
2. KDATA	(izhod)
3. rezerva	(ni priključena)
4. GND	(masa)
5. +12V DC	(napajanje)

